

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininiuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas byloje 1794/2019/OAM dėl Europos Komisijos atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, susijusiais su renginiu, kuriame dalyvavo Komisijos pareigūnai ir buvęs Komisijos skyriaus vadovas

Sprendimas

Byla 1794/2019/OAM - **Atidaryta** 01/10/2019 - **Rekomendacijos** 08/07/2020 - **Sprendimas** 11/12/2020 - **Atitinkama institucija** Europos Komisija (Nustatytas netinkamas administravimas) |

Byla buvo susijusi su Europos Komisijos atsisakymu leisti visuomenei susipažinti su dokumentuose, susijusiuose su įmonės renginiu, kuriame dalyvavo Komisijos pareigūnai ir buvęs Komisijos skyriaus vadovas, esančiais vardais. Skundo pateikėjas, žurnalistas, norėjo gauti galimybę susipažinti su dokumentuose pateikta informacija, kad ištirtų, ar buvęs Komisijos skyriaus vadovas, kuris išėjo iš ES valstybės tarnybos ir pradėjo eiti pareigas tarptautinėje bendrovėje, veikė laikydamasis savo teisinių įsipareigojimų nedominti buvusių kolegų.

Ombudsmenas pateikė pasiūlymą dėl sprendimo ir paprašė Komisijos pateikti skundo pateikėjui prašomų dokumentų kopijas, nepanaikinant buvusio Komisijos skyriaus vadovo pavardės. Komisija atmetė Ombudsmeno pasiūlymą, teigdama, kad skundo pateikėjas pateikė tik abstrakčias ir bendras nuorodas į galimus buvusio darbuotojo padarytus pažeidimus ir kad toks susirūpinimas negali pateisinti asmens duomenų atskleidimo jam.

Ombudsmenė nustatė, kad Komisijos atsisakymas atskleisti atitinkamus dokumentus neredaguojant konkrečių asmens duomenų yra netinkamas administravimas. Vėlesnėje rekomendacijoje Komisijai Ombudsmenė pakartojo savo nuomonę, kad prašomi dokumentai turėtų būti atskleisti neredaguojant buvusio skyriaus vadovo vardo ir pavardės.

Ombudsmenė apgailestauja, kad Komisija atmetė jos rekomendaciją. Ji ne kartą atkreipė dėmesį į sunkumus, susijusius su pareigūnų „sukamųjų durų“ reiškinio sąlygomis. Labai svarbu užtikrinti aukščiausią skaidrumo lygį, kad būtų galima nustatyti ir spręsti problemas. Tai, kad

Komisija šiuo atveju viešai neatskleidžia išsamios informacijos, nepadės visuomenės pasitikėjimo Komisijos „sukamųjų durų“ reiškinių valdymu.

Skundo aplinkybės

1. 2019 m. liepos mėn. skundo pateikėjas, žurnalistas, paprašė Komisijos viešai susipažinti su kvietimais ir kitais dokumentais, susijusiais su 2019 m. balandžio mėn. tarptautinės bendrovės surengtu įmonės renginiu. Šiame renginyje dalyvavo keli Komisijos darbuotojai ir buvęs Komisijos skyriaus vadovas.

2. 2019 m. rugpjūčio mėn. Komisija atsakė skundo pateikėjui, suteikdama galimybę susipažinti su visais trimis dokumentais ir iš dalies susipažindama su 18 dokumentų ir pašalindama visus asmens duomenis.

3. Skundo pateikėjas paprašė Komisijos peržiūrėti savo sprendimą pateikiant vadinamąją kartotinę paraišką. Skundo pateikėjas nurodė, kad jį domina buvusio Komisijos skyriaus vadovo vaidmuo šio renginio metu. Skundo pateikėjas nurodė, kad buvęs skyriaus vadovas pradėjo eiti pareigas bendrovėje, kurioje vyksta nagrinėjamas įvykis, ir kad jis tiria galimą šio asmens interesų konfliktą. Asmuo dirbo klausimais, tiesiogiai susijusiais su tarptautine bendrove, kai jis buvo ES valstybės tarnautojas. Skundo pateikėjas norėjo ištirti, ar asmuo, bendradarbiaudamas su buvusiais artimais Komisijos kolegomis, pažeidė buvusio ES valstybės tarnautojo pareigas.

4. 2019 m. rugsėjo mėn. Komisija patvirtino savo pradinį sprendimą, visų pirma remdamasi būtinybe apsaugoti asmens privatumą ir neliečiamumą [2]. Komisija laikėsi nuomonės, kad skundo pateikėjui nepavyko nustatyti, kodėl nagrinėjami asmens duomenys jam turėtų būti perduoti. Be to, Komisija laikėsi nuomonės, kad esama realaus ir nehipotetinio pavojaus, kad viešas asmens duomenų atskleidimas pakenktų atitinkamų asmenų, kuriems gali būti taikomi „nepageidaujami išorės kontaktai“, privatumui.

5. Nepatenkintas Komisijos atsakymu, skundo pateikėjas kreipėsi į Ombudsmeną. Ombudsmenas pasiteiravo, ar Komisija atsisakė atskleisti dokumentuose pateiktą buvusio skyriaus vadovo pavardę. Ombudsmeno tyrimo grupė patikrino neredaguotas prašomų dokumentų versijas.

Ombudsmeno pasiūlymas dėl sprendimo

6. Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad įvykdytos sąlygos, leidžiančios duomenų valdytojui (Komisijai) perduoti asmens duomenis gavėjui (skundėjui). [3] Visų pirma skundo pateikėjas įrodė, kad asmens duomenis reikia perduoti konkrečiu viešojo intereso tikslu, t. y. įvertinti, ar yra galimas interesų konfliktas ir ar Komisija laikėsi savo etikos taisyklių. Ombudsmenas taip pat laikėsi nuomonės, kad bet koks buvusio skyriaus vadovo interesas, kad jo pavardė būtų pašalinta iš dokumentų, negali būti laikomas teisėtu interesu. Taip buvo todėl, kad pavadinimo

vartojimas viename dokumente buvo tiesiogiai susijęs su klausimu, ar buvęs skyriaus vadovas ir Komisija iš tikrųjų laikėsi tarpusavio ryšių apribojimų.

7. Todėl Ombudsmenas pasiūlė, kad Komisija pateiktų skundo pateikėjui prašomų dokumentų kopijas, nepašalindama buvusio skyriaus vadovo pavardės [4] .

8. Komisija atmetė Ombudsmeno pasiūlymą dėl sprendimo, pakartodama, kad skundo pateikėjo nurodytas poreikis yra bendro pobūdžio, ir teigdama, kad tik ji yra atsakinga už (buvusių) Komisijos darbuotojų veiklos tikrinimą. Komisija taip pat laikėsi nuomonės, kad buvusio skyriaus vadovo interesai yra teisėti ir galėtų būti pažeisti atskleidžiant jo asmens duomenis [5] .

Ombudsmeno rekomendacija

9. Ombudsmenas pažymėjo, kad atitinkamo skyriaus vadovas anksčiau ėjo vadovaujamas pareigas Komisijoje, todėl dirbdamas ES valstybės tarnyboje turėjo tam tikrą stažą. Taigi, atsižvelgdamas į tai, kad tuomet asmuo ėmėsi viešųjų reikalų vaidmens bendrovėje, vykdančioje veiklą toje pačioje atsakomybės srityje, kurioje jis dirbo Komisijoje, Ombudsmenas nusprendė, kad šis asmuo turi sutikti su tam tikra visuomenės kontrole.

10. Ombudsmenas taip pat laikėsi nuomonės, kad skundo pateikėjas pateikė pakankamai priežasčių, kodėl buvo perduoti buvusio skyriaus vadovo asmens duomenys. Ombudsmenas taip pat manė, kad nėra tinkamesnių ar mažiau intervencinių priemonių skundo pateikėjo nurodytam tikslui pasiekti.

11. Todėl Ombudsmenas nustatė, kad nuolatinis Komisijos atsisakymas suteikti galimybę visuomenei susipažinti su prašomais dokumentais, nepanaikinant buvusio skyriaus vadovo pavardės, yra netinkamas administravimas. Todėl ji pateikė tokią rekomendaciją: [6]

Komisija turėtų pateikti skundo pateikėjui prašomų dokumentų kopijas neredaguodama buvusio Komisijos skyriaus vadovo pavadinimo [7] .

12. Komisija atmetė Ombudsmeno rekomendaciją ir laikėsi savo pozicijos, kad ji negali suteikti galimybės susipažinti su atitinkamo asmens vardu ir pavarde [8] .

13. Komisija pakartojo, kad skundo pateikėjo pateiktų įrodymų, patvirtinančių būtinybę perduoti duomenis, nepakanka, kad būtų laikomasi griežto teisinio kriterijaus, nustatyto duomenų apsaugos taisyklėse [9] . Skundo pateikėjas neįrodė, kaip perdavimas buvo būtinas siekiant užtikrinti tinkamą įtariamo interesų konflikto viešą kontrolę ir, konkrečiau, kaip ši peržiūra ištaisytų tariamus dabartinio Komisijos tikrinimo mechanizmo trūkumus šioje konkrečioje situacijoje.

14. Komisija teigė, kad atskleidus asmens duomenis buvęs skyriaus vadovas gali kelti didelės žalos reputacijai riziką, nes žiniasklaidos priemonių tikrinimas leistų daryti išvadas tik iš atitinkamų dokumentų, o ne remiantis bendru vaizdu. Komisija taip pat laikėsi nuomonės, kad

atitinkamas asmuo nėra *viešas* asmuo, kaip apibrėžta galiojančioje teismų praktikoje [10] .

15. Savo pastabose dėl Komisijos atsakymo skundo pateikėjas pabrėžė, kad jis, kaip žurnalistas, turi specialią priežiūros funkciją – užtikrinti viešą tokių klausimų, kaip interesų konfliktai, kontrolę. Jis pateikė savo, kaip viešosios sergėtojos, prašymą, pasinaudodamas teise susipažinti su dokumentais ir teise į saviraiškos ir informacijos laisvę. Nesuteikdama galimybės susipažinti su šia informacija, Komisija „sudarė *kliūčių naudotis saviraiškos ir informacijos laisve*“ .

16. Skundo pateikėjas taip pat pabrėžė, kad, jo nuomone, buvęs Komisijos skyriaus vadovas yra gerai žinomas asmuo konkrečioje politikos kompetencijos srityje, kuris dalyvavo keliuose viešuose renginiuose kaip kalbėtojas pramonės renginiuose. Asmens svarba konkrečioje kompetencijos srityje buvo priežastis, dėl kurios jį pasamdė privati įmonė. Skundo pateikėjo nuomone, būtent viešasis asmens vaidmuo nusipelnė būti išnagrinėtas.

Ombudsmeno vertinimas po rekomendacijos

17. Ombudsmenė laikosi nuomonės, kad Komisijos atsisakymas ginčijamuose dokumentuose atskleisti buvusio skyriaus vadovo pavardę yra netinkamas administravimas.

18. Kai darbuotojai palieka ES valstybės tarnybą, kad pradėtų eiti pareigas privačiame sektoriuje, ir dėl to atsiranda vadinamųjų „sukamųjų durų“ reiškinio atvejų, dažnai kyla susirūpinimas dėl netinkamo ankstesnio viešosios tarnybos vaidmens išnaudojimo. Tai yra problema, su kuria susiduria daugelis viešojo administravimo institucijų. Nors tokie veiksmai gali būti suvokiami kaip įprasta profesinio gyvenimo dalis, jie gali sukelti galimus interesų konfliktus. Visuomenės kontrolė šioje srityje yra ne tik pagrįsta, bet ir būtina demokratinėje visuomenėje. Tinkamos viešosios kontrolės užtikrinimas didina piliečių pasitikėjimą ir viešojo administravimo teisėtumą [11] .

19. Šiuo atveju skundo pateikėjas pateikė konkrečių įrodymų apie įvykį, kurį organizavo buvęs skyriaus vadovas ir kuriame dalyvavo buvęs skyriaus vadovas ir dabartiniai Komisijos pareigūnai, su kuriais jis dirbo savo ankstesnėse pareigose. Tokia padėtis galėjo sukelti bent jau suvokiamą interesų konfliktą ir suabejoti veiksmingu taisyklių, kurios taikomos ES tarnautojams, vykdymo užtikrinimu.

20. Taigi prašomų duomenų perdavimo tikslas buvo suteikti skundo pateikėjui ir kitiems ES piliečiams galimybę patikrinti, ar laikytasi taisyklių, nustatytų siekiant išvengti interesų konfliktų. Galiausiai ši viešoji kontrolė gali padėti užtikrinti visuomenės pasitikėjimą ES administracija, t. y. patvirtinti, kad nėra interesų konflikto įrodymų, arba sudaryti palankesnes sąlygas visuomenei bendradarbiauti su viešojo administravimo institucijomis siekiant padėti jai patraukti atsakomybės.

21. Ombudsmenas taip pat mano, kad aptariamų asmens duomenų atskleidimas galėjo atitikti buvusio skyriaus vadovo interesus: tai galėjo padėti išsklaidyti bet kokias abejones dėl asmens

neliečiamumo.

22. Jei atskleidimas būtų įrodęs, kad šios abejonės buvo pagrįstos, buvusio padalinio vadovo interesus neatskleisti informacijos, be abejonės, yra nepagrįstas.

23. Dėl Komisijos susirūpinimo, kad atskleidus asmens duomenis visuomenė nebūtų galėjusi susidaryti išsamaus padėties vaizdo, ji galėjo nuspręsti skundo pateikėjui pateikti bet kokią papildomą informaciją, kuri, jos nuomone, yra svarbi, kad būtų lengviau padaryti teisingas išvadas.

24. Ombudsmenas ne kartą atkreipė dėmesį į sunkumus, susijusius su pareigūnų „sukamųjų durų“ judėjimo sąlygų įgyvendinimu. Labai svarbu užtikrinti aukščiausią skaidrumo lygį, kad būtų galima nustatyti ir spręsti problemas. Tai, kad Komisija šiuo atveju viešai neatskleidžia išsamios informacijos, nepadės visuomenės pasitikėjimo Komisijos „sukamųjų durų“ reiškinio valdymu.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą:

Europos Komisijos atsisakymas pateikti skundo pateikėjui prašomų dokumentų kopijas neredaguojant buvusio Komisijos skyriaus vadovo vardo ir pavardės yra netinkamas administravimas.

Skundo pateikėjui ir Komisijai bus pranešta apie šį sprendimą .

Emily O'Reilly Europos ombudsmenė

Strasbūras, 2020 12 11

[1] Pagal Reglamentą 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN>
[Nuoroda].

[2] Pagal Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies b punktą.

[3] Pagal Reglamento 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo 9 straipsnio 1 dalies b punktą
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1725> [Nuoroda]

[4] Daugiau informacijos apie skundą ir visą ombudsmeno pasiūlymo dėl sprendimo tekstą galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/129972> [Nuoroda]

[5] Visą Komisijos atsakymo į pasiūlymą dėl sprendimo tekstą galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/135762> [Nuoroda]

[6] Pagal Europos ombudsmeno statuto 3 straipsnio 6 dalį.

[7] Daugiau informacijos apie skundą ir visą ombudsmeno rekomendacijų tekstą galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/en/recommendation/en/129973> [Nuoroda]

[8] Visą Komisijos atsakymo į rekomendaciją tekstą galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/en/correspondence/en/135763> [Nuoroda]

[9] Reglamento 2018/1725 9 straipsnio 1 dalies b punktas

[10] 2015 m. liepos 15 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Dennekamp prieš Parlamentą*, T-115/13 , 119–121 punktai

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=regulation+1049%252F2001&docid=165829&pageIndex=0> . [Nuoroda]

[11] Taip pat žr. Europos ombudsmenės strateginio tyrimo OI/3/2017/NF sprendimą dėl to, kaip Europos Komisija valdo savo darbuotojų „sukamųjų durų“ reiškinį, kurį galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/110608> [Nuoroda].